

**Cofinanțat de
Uniunea Europeană**

FONDUL SOCIAL EUROPEAN PLUS (FSE+)

Programul Educație și Ocupare (PEO) 2021-2027

Prioritate: P9. Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității

Obiectiv specific: ESO4.7_Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a oportunităților flexibile de actualizare a competențelor și de recalificare pentru toți, ținând seama de competențele antreprenoriale și digitale, printr-o mai bună anticipare a schimbării și a cerințelor de noi competențe bazate pe nevoile pieței muncii, precum și prin facilitarea tranzițiilor profesionale și promovarea mobilității profesionale

Titlu Apel: Competențe digitale pentru piața muncii - Regiuni mai puțin dezvoltate

Titlu proiect: ProFormDigital

Cod Apel: PEO/375/PEO_P9/OP4/ESO4.7/PEO_A34

Cod proiect: 336828

De ce competențele digitale nu mai țin doar de IT, ci de aproape orice profesie

Atunci când auzim expresia „competențe digitale”, una dintre primele asocieri este domeniul IT. Ne gândim la programatori, administratori de sisteme, specialiști în securitate cibernetică sau persoane care lucrează zilnic cu tehnologii complexe.

Această asociere este firească, dar nu mai reflectă realitatea actuală a pieței muncii.

Astăzi, pentru a avea nevoie de competențe digitale nu trebuie să lucrezi într-o companie de tehnologie și nici să ocupi un post care conține cuvântul „digital” în denumire.

Un angajat poate lucra în administrație, comerț, construcții, logistică, producție, resurse umane, servicii, contabilitate sau în multe alte domenii și să utilizeze tehnologia în fiecare zi.

Poate completa un formular electronic, poate consulta un program de lucru într-o aplicație, poate transmite documente prin e-mail, poate introduce date într-un sistem, poate participa la o întâlnire online, poate utiliza un echipament conectat la un sistem digital sau poate căuta informații necesare realizării unei sarcini.

Toate aceste activități presupun competențe digitale.

Digitalizarea nu a creat doar noi profesii. Ea a introdus **noi componente digitale în profesiile care existau deja.**

Competențe digitale nu înseamnă programare

Una dintre cele mai importante confuzii apare între competențele digitale și competențele IT specializate.

Nu orice persoană care utilizează tehnologia trebuie să știe să programeze, să configureze servere sau

**Cofinanțat de
Uniunea Europeană**

să administreze rețele.

Acestea sunt competențe specifice anumitor profesii.

Competențele digitale generale se referă la capacitatea unei persoane de a utiliza tehnologia pentru a realiza activități concrete: să găsească și să gestioneze informații, să comunice, să colaboreze, să creeze și să utilizeze conținut digital, să protejeze date și dispozitive și să rezolve probleme uzuale.

Diferența este importantă.

Un angajat nu trebuie să știe cum a fost construită aplicația pe care o folosește. Trebuie însă să știe să o utilizeze corect pentru sarcina pe care o are de realizat.

La fel cum pentru a conduce un autoturism nu este necesar să știm să construim motorul, pentru a utiliza eficient tehnologia nu trebuie să devenim specialiști IT.

Digitalizarea se produce în interiorul profesiilor

Transformarea pieței muncii nu înseamnă întotdeauna apariția unor ocupații complet noi.

De multe ori, schimbarea se produce treptat, în interiorul profesiilor existente.

Un document care înainte era completat manual devine formular electronic. Un registru fizic este înlocuit de o bază de date. O situație transmisă pe hârtie este introdusă într-o platformă. O ședință organizată fizic poate avea loc online.

Sarcina generală poate rămâne aceeași, dar modalitatea de realizare se schimbă.

Din acest motiv, o persoană poate avea aceeași ocupație de mai mulți ani și totuși să aibă nevoie de competențe noi.

Digitalizarea nu schimbă neapărat **ce** facem, dar schimbă tot mai des **cum** facem.

Administrația este deja profund digitalizată

Activitățile administrative reprezintă unul dintre cele mai clare exemple.

Documentele sunt redactate electronic, informațiile sunt introduse în baze de date, corespondența este transmisă prin e-mail, iar arhivarea și colaborarea se realizează tot mai frecvent prin sisteme digitale.

Un angajat care desfășoară activități administrative trebuie să știe să gestioneze documente, să organizeze informații, să utilizeze aplicații, să identifice versiunea corectă a unui fișier și să protejeze datele cu care lucrează.

Acestea sunt competențe digitale, chiar dacă postul ocupat nu are nicio legătură directă cu domeniul IT.

Comerțul nu mai înseamnă doar interacțiunea directă cu clientul

Și activitățile comerciale s-au schimbat.

**Cofinanțat de
Uniunea Europeană**

Sistemele de plată electronică, aplicațiile de gestiune, evidența digitală a stocurilor, comenzile online, programele de fidelizare și comunicarea digitală cu furnizorii sau clienții sunt deja componente obișnuite ale multor activități comerciale.

Un angajat poate avea nevoie să verifice disponibilitatea unui produs într-un sistem, să opereze o tranzacție, să actualizeze o evidență sau să consulte informații digitale.

Competența profesională include astfel și capacitatea de a utiliza instrumentele tehnologice asociate activității.

În logistică, informația circulă aproape la fel de mult ca produsele

În logistică și transport, digitalizarea este tot mai prezentă.

Mărfurile pot fi urmărite prin sisteme electronice, documentele sunt generate digital, rutele pot fi planificate cu ajutorul aplicațiilor, iar informațiile sunt actualizate în timp real.

Într-un asemenea mediu, angajatul nu lucrează doar cu produse sau documente fizice.

Lucrează și cu informații digitale.

Capacitatea de a introduce date corect, de a consulta sistemele și de a identifica rapid informațiile relevante poate influența eficiența întregului proces.

Nici activitățile practice nu mai sunt complet „offline”

Există și percepția că profesiile care presupun muncă practică nu necesită competențe digitale.

Realitatea este mai nuanțată.

Chiar dacă activitatea principală nu se desfășoară la calculator, anumite componente pot fi digitalizate. Programul de lucru poate fi comunicat printr-o aplicație. Sarcinile pot fi înregistrate electronic. Echipamentele pot avea interfețe digitale. Procedurile și instrucțiunile pot fi accesate online. Raportarea poate fi realizată prin intermediul unui dispozitiv mobil.

Astfel, competențele digitale nu sunt necesare doar persoanelor care petrec opt ore pe zi în fața unui monitor.

Ele pot deveni relevante oriunde tehnologia este integrată în procesul de muncă.

Resursele umane, recrutarea și formarea sunt tot mai digitale

Modul în care oamenii intră și evoluează într-o organizație s-a schimbat, la rândul său.

Anunțurile de angajare sunt publicate online, CV-urile sunt transmise electronic, interviurile pot fi organizate prin videoconferință, iar documentele și informațiile despre angajați pot fi gestionate prin sisteme informatice.

Formarea profesională utilizează și ea tot mai multe resurse și platforme digitale.

În consecință, competențele digitale pot influența inclusiv capacitatea unei persoane de a accesa

**Cofinanțat de
Uniunea Europeană**

oportunități de angajare și dezvoltare profesională.

Construcțiile și producția utilizează tot mai multe soluții digitale

Chiar și domeniile asociate în mod tradițional cu activitatea fizică utilizează din ce în ce mai multe instrumente tehnologice.

Planificarea activităților, gestionarea materialelor, monitorizarea lucrărilor, raportarea, controlul echipamentelor sau comunicarea între echipe pot include componente digitale.

În producție, automatizarea și utilizarea echipamentelor moderne schimbă, la rândul lor, profilul competențelor necesare.

Angajatul nu trebuie neapărat să înțeleagă toate componentele tehnice ale sistemului, dar trebuie să poată utiliza corect interfața relevantă pentru activitatea sa, să interpreteze informațiile afișate și să identifice situațiile în care este necesară intervenția.

Competențele digitale diferă de la o profesie la alta

Faptul că aproape toate profesiile sunt influențate de digitalizare nu înseamnă că toți angajații trebuie să aibă aceleași competențe.

Nevoile digitale ale unei persoane care lucrează în contabilitate pot fi diferite de cele ale unui angajat din producție.

Un lucrător comercial poate utiliza alte instrumente decât un specialist în resurse umane, iar un angajat din logistică poate avea nevoie de aplicații diferite față de o persoană care desfășoară activități administrative.

Prin urmare, nu există un singur profil digital potrivit tuturor.

Important este ca fiecare persoană să dețină competențele necesare **propriului context profesional** și să aibă capacitatea de a le dezvolta pe măsură ce activitatea se schimbă.

Competențele digitale de bază sunt însă tot mai transferabile

Deși instrumentele diferă, multe competențe pot fi transferate între profesii.

Capacitatea de a căuta informații eficient este utilă în numeroase domenii.

La fel și gestionarea documentelor, comunicarea prin instrumente digitale, protejarea informațiilor și rezolvarea unor probleme simple.

Aceste competențe formează o bază care facilitează adaptarea la aplicații și contexte profesionale diferite.

O persoană care înțelege principiile organizării informației va învăța mai ușor să utilizeze un sistem nou de documente.

O persoană care înțelege riscurile digitale va adopta mai ușor comportamente sigure indiferent de

**Cofinanțat de
Uniunea Europeană**

aplicația utilizată.

Din acest motiv, dezvoltarea competențelor digitale poate susține și mobilitatea profesională.

„Eu nu mă pricep la tehnologie” poate deveni o barieră inutilă

Unele persoane pornesc de la ideea că tehnologia este un domeniu rezervat celor „care se pricep la calculatoare”.

Această percepție poate reduce disponibilitatea de a experimenta și de a învăța.

În realitate, foarte multe competențe digitale se dezvoltă gradual, prin utilizare.

Trimiterea unui e-mail, organizarea unor fișiere, completarea unui formular sau participarea la o întâlnire online sunt competențe care pot fi exersate.

Nu este necesară o aptitudine specială pentru tehnologie.

Sunt necesare explicații potrivite, exercițiu și disponibilitatea de a învăța.

Vârsta nu stabilește automat nivelul competențelor digitale

O altă idee frecventă este aceea că persoanele tinere au automat competențe digitale ridicate, iar angajații cu mai multă experiență profesională întâmpină în mod inevitabil dificultăți.

Realitatea este mai complexă.

Utilizarea frecventă a telefonului, a rețelelor sociale sau a aplicațiilor de divertisment nu înseamnă automat capacitatea de a utiliza eficient tehnologia într-un context profesional.

În același timp, un angajat cu experiență poate învăța foarte bine un instrument nou atunci când acesta este relevant pentru activitatea sa și beneficiază de formarea necesară.

Nivelul competențelor digitale trebuie analizat în raport cu ceea ce persoana poate realiza efectiv, nu pe baza vârstei sau a presupunerilor.

Competența digitală înseamnă și să știi să rezolvi probleme

În activitatea profesională apar inevitabil situații neprevăzute.

Un fișier nu se deschide. O aplicație nu funcționează așa cum ne așteptăm. Nu găsim o opțiune. Un document are un format diferit.

Nu fiecare problemă necesită intervenția unui specialist IT.

O parte dintre situații pot fi rezolvate prin verificarea setărilor, consultarea instrucțiunilor, căutarea unei soluții sau încercarea unei alternative.

Capacitatea de a analiza o problemă și de a căuta o soluție reprezintă una dintre cele mai valoroase componente ale competenței digitale.

La fel de important este să recunoaștem momentul în care avem nevoie de ajutor specializat.

Inteligența artificială extinde digitalizarea către și mai multe profesii

**Cofinanțat de
Uniunea Europeană**

Inteligența artificială accelerează procesul prin care tehnologia devine relevantă pentru ocupații foarte diferite.

Instrumentele AI pot sprijini redactarea documentelor, sintetizarea informațiilor, analiza unor volume mari de date, generarea de idei sau automatizarea unor operațiuni repetitive.

Aceste funcții pot fi utilizate nu doar în IT, ci și în administrație, marketing, resurse umane, servicii, educație și numeroase alte domenii.

Dar utilizarea AI presupune noi competențe.

Angajatul trebuie să știe să formuleze cerințe clare, să verifice rezultatele, să protejeze informațiile și să înțeleagă limitele instrumentului.

Cu cât tehnologia devine mai ușor de utilizat, cu atât devine mai importantă capacitatea umană de a evalua rezultatul.

Competențele digitale pot influența autonomia profesională

Două persoane pot cunoaște foarte bine aceeași meserie, dar pot avea niveluri diferite de autonomie atunci când activitatea presupune utilizarea tehnologiei.

Una poate realiza singură sarcinile digitale necesare, poate găsi informații și poate rezolva probleme simple.

Cealaltă poate avea nevoie permanent de sprijin pentru operațiuni similare.

În acest context, dezvoltarea competențelor digitale poate contribui direct la autonomia profesională.

Angajatul nu devine specialist IT.

Devine mai capabil să își desfășoare propria activitate într-un mediu în care tehnologia este prezentă.

Dezvoltarea competențelor digitale nu este doar despre tehnologie, ci și despre adaptare

Poate cea mai importantă competență într-un mediu digital nu este cunoașterea unui anumit program.

Programele se schimbă.

Interfețele sunt actualizate.

Aplicațiile sunt înlocuite.

Ceea ce rămâne valoros este capacitatea de a învăța.

O persoană care poate transfera ceea ce știe către un instrument nou va avea mai multă flexibilitate decât una care cunoaște foarte bine o singură aplicație, dar întâmpină dificultăți imediat ce aceasta este schimbată.

De aceea, dezvoltarea digitală trebuie privită ca un proces continuu.

ProFormDigital - competențe digitale pentru profesii care se transformă

Într-o economie în care digitalizarea influențează tot mai multe activități profesionale, competențele

**Cofinanțat de
Uniunea Europeană**

digitale nu mai pot fi considerate necesare exclusiv persoanelor care lucrează în IT.

Prin **ProFormDigital - ID 336828**, angajații sunt sprijiniți în dezvoltarea competențelor digitale necesare adaptării la schimbările tehnologice și la cerințele actuale ale mediului profesional.

Dezvoltarea acestor competențe poate contribui la o mai bună gestionare a informațiilor, utilizarea eficientă a instrumentelor digitale, comunicarea și colaborarea profesională, protejarea datelor și creșterea autonomiei în rezolvarea sarcinilor.

Digitalizarea nu transformă fiecare angajat într-un specialist IT și nici nu acesta este obiectivul.

Transformarea reală constă în faptul că tot mai mulți profesioniști trebuie să poată utiliza tehnologia ca parte firească a propriei meserii.

Un contabil nu trebuie să devină programator. Un lucrător din comerț nu trebuie să devină specialist în sisteme informatice. Un angajat din construcții nu trebuie să devină expert în software.

Dar fiecare dintre ei poate avea nevoie să utilizeze instrumentele digitale care au devenit parte din activitatea sa.

Competențele digitale nu mai definesc doar profesiile din domeniul tehnologiei. Ele devin treptat o componentă a competenței profesionale în aproape orice domeniu, pentru că tehnologia nu mai este un sector separat al muncii - este tot mai mult unul dintre instrumentele prin care munca este realizată.

#ProFormDigital #CompetențeDigitale #Digitalizare #PiațaMuncii #FormareProfesională

Proiect cofinanțat din Fondul Social European Plus (FSE+), prin Programul Educație și Ocupare 2021-2027.

